

MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget i Sande

Dato: 20.05.2019 kl. 18:00
Sted: Rådhuset i Sande, møterom Klippan
Arkivsak: 19/00022

Tilstede: Aleksander Leet, leder
Paul Gregersen, nestleder
Freddy Vogt, medlem

Møtende varamedlemmer: Steinar Stevning Hole

Forfall: Kristine Flåtten, medlem

Ikke møtt: Siv Mette Moa, medlem

Andre: Olav Grande, rådmann Sande kommune, sak 9/19 – 12/19
Jessica Alice Roso, regnskapssjef Sande kommune, sak 9/19-12/19
Jan Holmen, økonomirådgiver, Sande/Holmestrand kommune, sak 9/19-12/19
Frode Hegstad Christoffersen, forvaltningsrevisor Buskerud kommunerevisjon IKS, sak sak 9/19 -13/19
Marianne Elverum, oppdragsansvarlig revisor regnskapsrevisjon Buskerud kommunerevisjon IKS
Anja Ottervang Eriksen, rådgiver VIKS

Møteleder: Kontrollutvalgsleder Aleksander Leet

Protokollfører: Anja Ottervang Eriksen

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
9/19	19/00022-11	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgsmøtet 22.01.2019	3
10/19	19/00102-4	Kontrollutvalgets uttalelse til Sande kommunes årsregnskap og årsberetning 2018	3

11/19	19/00111-1	Orientering om finansforvaltning 2018	8
12/19	18/00065-15	Forvaltningsrevisjonsrapporten "Økonomisk sosialhjelp"	8
13/19	19/00115-1	Forvaltningsrevisjonsprosjektet "Medisinering og ernæring i hjemmebasert omsorg"	9
14/19	19/00023-6	Brev nr. 24 til kontrollutvalget fra Buskerud kommunerevisjon - Regnskapsrevisjon 2018	10
15/19	19/00093-1	Revisors uavhengighetserklæring 2019	10
16/19	19/00025-6	Referatsaker 20.05.2019	11
17/19	19/00026-4	Eventuelt 20.05.2019	11

Kontrollutvalgsleder ønsket velkommen og møtet ble satt kl. 18:00. Det var ingen merknader til innkalling eller saksliste.

Saker til behandling

9/19 Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgsmøtet 22.01.2019

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Sande	20.05.2019	9/19

Forslag til vedtak:

Protokollen fra kontrollutvalgsmøtet 22.01.2019 godkjennes.

Møtebehandling

Votering

Enstemmig.

Vedtak

Protokollen fra kontrollutvalgsmøtet 22.01.2019 godkjennes.

10/19 Kontrollutvalgets uttalelse til Sande kommunes årsregnskap og årsberetning 2018

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Sande	20.05.2019	10/19

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalgets uttalelse til Sande kommunes årsregnskap for 2018:

Kontrollutvalget har i møte 20.05.2019 behandlet Sande kommunes årsregnskap 2018.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet 2018, rådmannens årsberetning 2018, revisjonsberetningen fra Buskerud kommunerevisjon IKS datert 15.04.2019, samt revisors oppsummeringsnotat datert 24.04.2019.

Innledning

Kontrollutvalget konstaterer at revisor har avgitt en beretning med presisering. Presiseringen knytter seg til at Sande kommune har ca. 817.000,- på selvkostfond for vann og avløp som etter gjeldende retningslinjer for regulering av selvkost for

kommunale betalingstjenester er for gamle. Midlene skulle vært benyttet i 2018 til finansiering av driftsutgifter knyttet til vann og avløp. Kontrollutvalget vil understreke viktigheten av at kommunen følger gjeldende retningslinjer for selvkostfond.

Årsrapporten er for øvrig bekreftet av revisor å være konsistent med årsregnskapet og inneholder de opplysninger som kreves i lov og forskrift.

Driftsregnskapet for 2018 viser 504,7 millioner kr til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på 3,2 millioner kr.

Til økonomistyringen - driften

- Driftsregnskapet for 2018 viser et positivt netto driftsresultat på 10,8 millioner kr.
- Hovedårsaken til det positive resultatet er mindreforbruk i kommunens virksomheter på 7,6 millioner kr, samt 1,8 millioner kr høyere skatteinntang og rammetilskudd enn forventet.
- Netto driftsresultat bør, etter anbefaling fra Teknisk beregningsutvalg, over tid ligge på ca. 1,75 % av driftsinntektene. For 2018 er netto driftsresultat 1,50 % av sum driftsinntekter.

Til økonomistyringen – investeringsregnskapet

- Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse med et udisponert/udekket beløp på kr 0,-. Det ble i 2018 investert for 145,3 millioner kr, hvilket er 66,6 millioner kr høyere enn revidert budsjett.
- De største investeringene i 2018 er knyttet til tomter/tilrettelegging, herunder tilrettelegging Hanekleiva, kjøp av tomter i sentrum og prosjektet «Sentrumsskolene». I tillegg var det større investeringer i VAR-formål og kirken.

Til balansen

Gjeldsforhold

- Kommunens langsiktige gjeld økte med 78,3 millioner kr i 2018. Av dette utgjør økte pensjonsforpliktelser 25,1 millioner kr, og 53,2 millioner kr skyldes økning i lånegjeld.
- Netto lånegjeld pr. innbygger var i 2018 kr 61.724,-, hvilket er en nedgang fra 62.915,- i 2017. Netto lånegjeld pr. innbygger er lavere enn landsgjennomsnittet (utenom Oslo) på 74.199,-.
- Kommunens lånegjeld i forhold til driftsinntekter forteller om evnen til å betjene gjelden. Gjeldsgraden inkludert formidlingslån og ubrukte lånemidler var 103,1% pr 31.12.2018 mot 99,6% pr. 31.12.2017. Eksklusive formidlingslån og ubrukte lånemidler var gjeldsgraden 81,7% mot 84% i 2017. Kontrollutvalget vil bemerke at høy låneandel kan påvirke kommunes økonomiske handlegfrihet.

Premieavvik

Sande kommune amortiserer premieavvik over 1 år og benytter seg ikke av forskriftenes mulighet til amortisering over flere år. Dette kan medføre store svingninger fra år til år og større usikkerhet i forhold til budsjetteringen. Denne praksis gir imidlertid vesentlig bedre likviditetsmessig kontroll, og i motsetning til mange andre kommuner har ikke Sande kommune samlet opp et betydelig premieavvik. Kontrollutvalget er tilfreds med kommunens praksis på dette området.

Likviditet

På grunn av fondsmidler og ubrukte lånemidler har kommunen hatt god likviditet i 2018. Både arbeidskapitalen og likviditetsgrad 1, likviditetsgrad 2 og likviditetsgrad 3 har økt sammenlignet med 2017.

Fond

Kommunens har i 2018 tilført 37,1 millioner kr til disposisjonsfondet og dette er pr. 31.12.2018 bokført med 89,6 millioner kr.

Til den interne kontrollen

Det vises til avsnitt om internkontroll på side 9-10 i årsberetningen 2018 fra rådmannen. Det har ikke blitt avdekket økonomiske misligheter i Sande kommune i 2018.

Til regnskapstekniske forhold

Kontrollutvalget støtter seg til revisors løpende informasjon gjennom året og viser til revisjonsberetningen av 15.04.2019.

Til grunnleggende rutiner og system

Kontrollutvalget forutsetter at administrasjonen har tilfredsstillende systemer til disposisjon for utførelse av økonomioppgavene.

Avslutning

Kontrollutvalget registrerer at kommunen også i 2018 har hatt stort fokus på å forberede kommunesammenslåingen i 2020.

Kontrollutvalget har ikke ytterligere merknader til Sandes kommunes årsregnskap for 2018.

Møtebehandling

Rådmann Olav Grande gjennomgikk hovedpunktene i årsregnskapet og årsberetningen for 2018. Kontrollutvalget diskuterte saken, og rådmannen, økonomirådgiver Jan Holmen og regnskapssjef Jessica Roso besvarte kontrollutvalgets spørsmål. Det ble uttrykt ønske om at kontrollutvalget ble tatt med i tabellen med aktiviteten i de ulike politiske organer i årsberetningen for 2019.

Votering

Enstemmig.

Vedtak

Kontrollutvalgets uttalelse til Sande kommunes årsregnskap for 2018:

Kontrollutvalget har i møte 20.05.2019 behandlet Sande kommunes årsregnskap 2018.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet 2018, rådmannens årsberetning 2018, revisjonsberetningen fra Buskerud kommunerevisjon IKS datert 15.04.2019, samt revisors oppsummeringsnotat datert 24.04.2019.

Innledning

Kontrollutvalget konstaterer at revisor har avgitt en beretning med presisering. Presiseringen knytter seg til at Sande kommune har ca. 817.000,- på selvkostfond for vann og avløp som etter gjeldende retningslinjer for regulering av selvkost for kommunale betalingstjenester er for gamle. Midlene skulle vært benyttet i 2018 til finansiering av driftsutgifter knyttet til vann og avløp. Kontrollutvalget vil understreke viktigheten av at kommunen følger gjeldende retningslinjer for selvkostfond.

Årsrapporten er for øvrig bekreftet av revisor å være konsistent med årsregnskapet og inneholder de opplysninger som kreves i lov og forskrift.

Driftsregnskapet for 2018 viser 504,7 millioner kr til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på 3,2 millioner kr.

Til økonomistyringen - driften

- Driftsregnskapet for 2018 viser et positivt netto driftsresultat på 10,8 millioner kr.
- Hovedårsaken til det positive resultatet er mindreforbruk i kommunens virksomheter på 7,6 millioner kr, samt 1,8 millioner kr høyere skatteinngang og rammetilskudd enn forventet.
- Netto driftsresultat bør, etter anbefaling fra Teknisk beregningsutvalg, over tid ligge på ca. 1,75 % av driftsinntektene. For 2018 er netto driftsresultat 1,50 % av sum driftsinntekter.

Til økonomistyringen – investeringsregnskapet

- Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse med et udisponert/udekket beløp på kr 0,-. Det ble i 2018 investert for 145,3 millioner kr, hvilket er 66,6 millioner kr høyere enn revidert budsjett.
- De største investeringene i 2018 er knyttet til tomter/tilrettelegging, herunder tilrettelegging Hanekleiva, kjøp av tomter i sentrum og prosjektet «Sentrumsskolene». I tillegg var det større investeringer i VAR-formål og kirken.

Til balansen

Gjeldsforhold

- Kommunens langsiktige gjeld økte med 78,3 millioner kr i 2018. Av dette utgjør økte pensjonsforpliktelser 25,1 millioner kr, og 53,2 millioner kr skyldes økning i lånegjeld.
- Netto lånegjeld pr. innbygger var i 2018 kr 61.724,-, hvilket er en nedgang fra 62.915,- i 2017. Netto lånegjeld pr. innbygger er lavere enn landsgjennomsnittet (utenom Oslo) på 74.199,-.
- Kommunens lånegjeld i forhold til driftsinntekter forteller om evnen til å betjene gjelden. Gjeldsgraden inkludert formidlingslån og ubrukte lånemidler var 103,1% pr 31.12.2018 mot 99,6% pr. 31.12.2017. Eksklusive formidlingslån og ubrukte lånemidler var gjeldsgraden 81,7% mot 84% i 2017. Kontrollutvalget vil bemerke at høy låneandel kan påvirke kommunes økonomiske handlefrihet.

Premieavvik

Sande kommune amortiserer premieavvik over 1 år og benytter seg ikke av forskriftenes mulighet til amortisering over flere år. Dette kan medføre store svingninger fra år til år og større usikkerhet i forhold til budsjetteringen. Denne praksis gir imidlertid vesentlig bedre likviditetsmessig kontroll, og i motsetning til mange andre kommuner har ikke Sande kommune samlet opp et betydelig premieavvik. Kontrollutvalget er tilfreds med kommunens praksis på dette området.

Likviditet

På grunn av fondsmidler og ubrukte lånemidler har kommunen hatt god likviditet i 2018. Både arbeidskapitalen og likviditetsgrad 1, likviditetsgrad 2 og likviditetsgrad 3 har økt sammenlignet med 2017.

Fond

Kommunens har i 2018 tilført 37,1 millioner kr til disposisjonsfondet og dette er pr. 31.12.2018 bokført med 89,6 millioner kr.

Til den interne kontrollen

Det vises til avsnitt om internkontroll på side 9-10 i årsberetningen 2018 fra rådmannen. Det har ikke blitt avdekket økonomiske misligheter i Sande kommune i 2018.

Til regnskapstekniske forhold

Kontrollutvalget støtter seg til revisors løpende informasjon gjennom året og viser til revisjonsberetningen av 15.04.2019.

Til grunnleggende rutiner og system

Kontrollutvalget forutsetter at administrasjonen har tilfredsstillende systemer til disposisjon for utførelse av økonomioppgavene.

Avslutning

Kontrollutvalget registrerer at kommunen også i 2018 har hatt stort fokus på å forberede kommunesammenslåingen i 2020.

Kontrollutvalget har ikke ytterligere merknader til Sandes kommunes årsregnskap for 2018.

11/19 Orientering om finansforvaltning 2018

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Sande	20.05.2019	11/19

Forslag til vedtak:

Informasjonen vedrørende finansforvaltning 2018 tas til orientering.

Møtebehandling

Økonomirådgiver Jan Holmen gjennomgikk finansrapporten for 2018, og besvarte kontrollutvalgets spørsmål.

Votering

Enstemmig.

Vedtak

Informasjonen vedrørende finansforvaltning 2018 tas til orientering.

12/19 Forvaltningsrevisjonsrapporten "Økonomisk sosialhjelp"

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Sande	20.05.2019	12/19

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Møtebehandling

Forvaltningsrevisjonsrapporten «Økonomisk sosialhjelp» ble mottatt fra Buskerud kommunerevisjon IKS 15.05.2019 og ettersendt til kontrollutvalget. Rapporten ble oversendt etter fristen, og inneholdt ikke høringsuttalelse fra rådmannen. Kontrollutvalget diskuterte om rapporten skulle realitetsbehandles i dette møtet, eller om saken skulle utsettes. Det var enighet i utvalget om å behandle rapporten ferdig i møtet 20.05.2019.

Forvaltningsrevisor Frode Hegstad Christoffersen presenterte forvaltningsrevisjonsrapporten, og kontrollutvalget diskuterte den fremlagte rapporten. Rådmannen kommenterte saken.

Votering

Enstemmig.

Vedtak

Kontrollutvalget viser til forvaltningsrevisjonsrapporten «Økonomisk sosialhjelp» fra Buskerud kommunerevisjon IKS. Kontrollutvalget er tilfredse med at revisor konkluderer med at det gis et betryggende tilbud til innbyggerne i Sande kommune innenfor rapportens problemstillinger.

Kommunestyret innbys til å fatte følgende vedtak:

Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets vedtak.

13/19 Forvaltningsrevisjonsprosjektet "Medisinering og ernæring i hjemmebasert omsorg"

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Sande	20.05.2019	13/19

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Møtebehandling

Forvaltningsrevisor Frode Hegstad Christoffersen fra Buskerud kommunerevisjon orienterte kort om tilgjengelige ressurser til forvaltningsrevisjon. Resttiden i årets budsjett dekker ikke den bestilte forvaltningsrevisjonen «Medisinering og ernæring i hjemmebasert omsorg». Det ble vist til revidert prosjektplan som kun inneholder problemstilling 1, og det var enighet i utvalget om å legge denne til grunn. Kontrollutvalgets spørsmål ble besvart.

Votering

Enstemmig.

Vedtak

Kontrollutvalget tar revisors informasjon om tilgjengelige ressurser til orientering. På bakgrunn av informasjonen finner kontrollutvalget at bestillingen av forvaltningsrevisjonen endres i henhold til revidert prosjektplan for forvaltningsrevisjonsprosjektet «Medisinering og ernæring i hjemmebaserte tjenester». Rapporten inkludert rådmannens høringsuttalelse leveres sekretariatet innen 05.11.2019 for behandling i kontrollutvalgsmøtet 25.11.2019.

14/19 Brev nr. 24 til kontrollutvalget fra Buskerud kommunerevisjon - Regnskapsrevisjon 2018

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Sande	20.05.2019	14/19

Forslag til vedtak:

Revisors informasjon om regnskapsrevisjon 2018 tas til orientering.

Møtebehandling

Oppdragsansvarlig revisor for regnskapsrevisjon, Marianne Elverum, gjennomgikk hovedpunktene i brev nr. 24 og besvarte kontrollutvalgets spørsmål.

Votering

Enstemmig.

Vedtak

Revisors informasjon om regnskapsrevisjon 2018 tas til orientering.

15/19 Revisors uavhengighetserklæring 2019

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Sande	20.05.2019	15/19

Forslag til vedtak:

Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig revisor for regnskapsrevisjon, Marianne Elverum, og oppdragsansvarlig revisor for forvaltningsrevisjon, Torkild Halvorsen, tas til orientering.

Møtebehandling

Saken ble behandlet.

Votering

Enstemmig.

Vedtak

Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig revisor for regnskapsrevisjon, Marianne Elverum, og oppdragsansvarlig revisor for forvaltningsrevisjon, Torkild Halvorsen, tas til orientering.

16/19 Referatsaker 20.05.2019

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Sande	20.05.2019	16/19

Forslag til vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Møtebehandling

Følgende referatsaker ble lagt frem:

- Fellesnemndas vedtak om revisor og revisjonsordning for den nye kommunen fra 2020
- Årsmelding 2018 fra kemneren i Drammensregionen
- Kontrollrapport fra Skatteetaten vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Sande kommune
- Protokoll fra styremøte i VIKS 25.03.2019
- Referat fra eiermøte/dialogmøte for VIKS 04.04.2019

Kontrollutvalgsleder kommenterte referatsakene.

Votering

Enstemmig.

Vedtak

Referatsakene tas til orientering.

17/19 Eventuelt 20.05.2019

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Sande	20.05.2019	17/19

Forslag til vedtak:

.

Møtebehandling

Kontrollutvalgsleder orienterte kort om sammenslåingsprosessen mellom Buskerud kommunerevisjon og Follo kommunerevisjon til Viken kommunerevisjon.

Votering

Enstemmig.

Vedtak

Informasjonen tas til orientering.

Møtet ble avsluttet kl. 20:00.

Neste møte i kontrollutvalget i Sande kommune er 23.09.2019 kl. 18:00.

Revetal, 21.05.2019

For leder av kontrollutvalget i Sande kommune, Aleksander Leet

Anja Ottervang Eriksen
Rådgiver
VIKS